

ΙΑΤΡΙΚΑ.

Σπονδυλίτις, είτε τερηδών της βράχως. (1)

Ἡ νόσος αὕτη ἔχει δύο περιόδους· καὶ ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης ἢ φυμάτωσις βραδέως προβαίνουσα προσβάλλει τοὺς σπονδύλους καὶ υποσκάπτει κοιλώματα ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας οἱ σπόνδυλοι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον διαφθαρέντες υποχωροῦσιν εἰς τὸ βάρος, τὸ ὁποῖον φέρουσιν, οὕτω δὲ ἀποτελεῖται κύφωσις τόσῳ καταφανεστέρα, ὅσῳ πλείοτεροι ὑπῆρξαν οἱ ὀπίσω δηλ. κατὰ τὸ σῶμα αὐτῶν σαπέντες σπόνδυλοι· τὰ δὲ συμπτωματικὰ ἀποστήματα, δι' ὧν ἀπορρέει ἡ διαλυθεῖσα ὀστεώδης ὕλη, ἐπισυμβιβάνουσι κατὰ τὸ τέλος τῆς πρώτης περιόδου.

Ἡ διάγνωσις τοῦ νοσήματος τούτου κατὰ τὴν δευτέραν περίοδον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν πρώτην αὐτήν, δὲν φαίνεται δυσχερής, ἂν οἱ χαρακτῆρες αὐτοῦ τύχῳσι καθαροί, ἀφ' οὗ μάλιστα ἐπέλθωσι τὰ ἀποστήματα. Ἐνίοτε ὁμοῦ τὸ πάθος προσβάλλει καὶ τοὺς μὴ πάσχοντας φυμάτωσιν εἰς τοὺς πνεύμονας, νέμεται δὲ ὑπόυλως τὴν φύσιν καὶ ἄνευ προσέτι πόνων Μόνον ἀτονία τῶν σκελῶν αὐξάνουσα πάντοτε, ἕως οὗ καταλήξῃ εἰς αὐτόχρημα παραπληγίαν, προδίδει τὴν πρόοδον τοῦ κακοῦ.

Ὁ Piorry μεταχειριζόμενος καὶ ἐνταῦθα τὴν πληξιμετρίαν διαγιγνώσκει ταχύτεραν τὴν σπονδυλοφυμάτωσιν, καθὼς τοῦτο συνέβη ἐπὶ τῶν ἀκολουθῶν δύο παραδειγμάτων.

Εἰκοσιεξ ἑτῶν νέος, Κάρρων λεγόμενος, εἰσῆλθεν εἰς τὸ νοσοκομεῖον τοῦ Ἐλεύου τῇ 14 Δεκεμ. 1852. Οὐδέποτε ὁ νεὸς οὗτος ἔτυχε νὰ ἀρρώσθητι βαρέως κατὰ τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν, εἶχε κρᾶσιν λεμφικὴν καὶ ἔξιν ἀδύνατον, ἐνόσησε δὲ δεινότερον πρὸ πέντε ἐτῶν τὴν αὐτὴν νόσον, καὶ ἐθεραπεύθη παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἱατροῦ. Τότε ἐπάσχε καὶ παράλυσιν οὐχὶ μόνον τῶν κνημῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν βραχιόνων· τσοῦτον δὲ ἦτο ἀνάπηρος, ὥστε ἐπὶ πολλοὺς μῆνας κατὰ συνέχειαν νοσοκόμος τις ἦτο διατεταγμένος καὶ νὰ τὸν σιτίζῃ. Ἦσθάνετο δὲ πόνους μὲν κατὰ τὸν νεφρητικὸν τόπον, ὅτε μάλιστα ἐπέζοντο αἱ ἀκανθώδεις ἀπορροεῖς τῶν αὐτῶν πρώτων σπονδύλων, μυρμηκίασιν δὲ τινα μόνον εἰς τοὺς βραχίονας καὶ τὰς κνήμας.

Πρὶν ἔμβῃ εἰς τὸ νοσοκομεῖον ἐπιτεθήσαν ἀνωφελῶς ἔνθεν καὶ ἔθεν ἐπὶ τοῦ ὀδυνωμένου τόπου καυτήρια· ἀφ' οὗ δὲ εἰσῆλθεν αὐτόθι, ὁ Piorry διέταξε τὴν συνήθη εἰς αὐτὸν ἐπὶ τοιοῦτω περιστάσειν θεραπείαν, δηλ. τὴν ἰωδοῦχον πότασιν καὶ τὴν φωσφορι-

κὴν ἀσθεσιον ἀπὸ μικρῶν δόσεων μέχρι 30 γραμμαρίων.

Ἐπὶ πέντε ὁλοκλήρους μῆνας οὐδεμία ἐφάνη βελτίωσις· ἀλλ' ὕστερον ἡ νόσος ἤρχισεν νὰ μετριάξῃται· διότι ὁ νοσῶν ἐδυνήθη νὰ μεταχειρίζηται μὲν τοὺς βραχίονας, νὰ κινή δὲ ὅπωςοῦν καὶ τὰς κνήμας, ὥστε μετὰ τέσσαρας μῆνας ἔκτοτε ἦτο ἐντελῶς ἱατρουμένος· ὁθεν ἐξετασθεὶς παρὰ τοῦ στρατιωτικοῦ ἱατροσυμβουλίου, ἐθεωρήθη ὡς ἐπιτήδειος, εἶτε ἱκανὸς εἰς ὑπηρεσίαν.

Ἀφ' οὗ ἔμεινε μετὰ ταῦτα δύο ἔτη μετέβη εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ὅπου περιέπεσεν εἰς περιοδικὸν πυρετὸν τὸ μὲν πρῶτον κατὰ τὸν δεκεμβρίον τοῦ 1849, τὸ δὲ δευτέρον κατὰ τὸν Αὐγούστον τοῦ 1850. ἀλλ' ἱατρευθεὶς ἐταλαιπωρήθη πολὺ ὡς στρατιώτης. Διὰ τοῦτο περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1852 ἤσθάνθη ἐκ νέου ἀδυναμίαν εἰς τὰ σκέλη, τὴν ὁποίαν οὔτε σικύαι, οὔτε δώρπακες, οὔτε καυτήρια ἐπὶ τῆς ὀσφυακῆς χώρας ὠρέλησαν.

Ἐπιστρέψας τῷ 1852 ὑπηρετήσε μέχρι τινὸς εἰς ἐδωδιμοπωλείον, ἀλλὰ μὴ δυνάμενος νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ ἔργον του παρητήθη· διότι ὁσάκις ἤθελε νὰ ἀνασύρῃ φορτίον τι, ὠκλαζον τὰ γόνατά του· ὁθεν μετὰ 4 μῆνας ἐπανῆλθε πρὸς τὸν Piorry· ἀλλὰ τότε οὔτε νὰ σταθῇ ὀρθίος πλέον ἐδύνατο, ἐκίνει δὲ μόνον τοὺς βραχίονας· ἐφαίνετο δὲ μάλιστα παράλυτον τὸ ἀριστερὸν σκέλος· οὔτε ὁμοῦ κατ' αὐτὸ, οὔτε κατὰ τὸ ἕτερον ἐπόνει, κατέστη δὲ μόνον ἰσχνότερος ἀπὸ τινος καὶ ὑποκείμενος εἰς ἰδρωτὰς νυκτερινούς ἰδιαιτέρως πρὸς τὸ ἀριστερόν.

Ἡ σινητοπυία ἐφανέρωσεν ἀμβλύτερον ἦχον ὑπὸ τὴν δεξιὰν κατακλειδα καὶ τὴν ὑπερακάνθιον τῆς ὠμοπλάτης κοιλότητα· εἰς τοὺς αὐτοὺς δὲ τούτους τόπους ἡ ἐκπνοὴ ἤκούετο ἐκτενεστέρα, ἡ δὲ φωνὴ ἠχῶδεστερα μετὰ τινῶν διεσπαρμένων κριγμῶν.

Ἐκ τῆς ἐπαύριον ἐδόθη εἰς αὐτὸν φάρμακον τὸ ἰωδοῦχον δηλ. ποτάσιον ὡς ξηρίον ἀνά 30 γραμμάρια καθ' ἑκάστην· οὕτω δὲ ἡ κατάστασις τοῦ πάσχοντος ἐβελτιώθη ἀποχρώντως, ὥστε τὴν 12 Ἰανουαρίου 1853 περιεπάτει εὐκόλως.

Ὁ ἀρρώστος οὗτος δὲν εἶχεν ὄγκον τινὰ, οὔτε μετασχηματισμὸν τῆς βράχως· εἰς τὰ ἔξω καταφανῆ, ἔλειπον δὲ εἰς αὐτὸν καὶ τὰ συμπτωματικὰ ἀποστήματα, τὰ δὲ ἄλλα συμπτώματα ἐδύνατο ν' ἀποδοθῶσιν εἰς νόσον τινὰ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, ἢ τῶν ἀκροτελευτίων αὐτοῦ νεύρων, ἄνευ διαφθορᾶς τῶν ὀστέων· ἢ σύναψις ὁμοῦ πάντων τῶν σημείων καὶ ἡ σύμπτωσις τῶν φυμάτων κατὰ τοὺς πνεύμονας ἐβοήθησαν τὴν διάγνωσιν, τὴν ἐβεβαίωσε δ' ἐπειτα ἡ πληξιμετρία.

Πρὶν μορφωθῶσιν οἱ διάφοροι τῆς (βραχιτικῆς) κυρώσεως ὕβοι προοδευόντων καὶ αὐξομένων τῶν φυμάτων, ἐξογκοῦται τὸ σῶμα αὐτὸ τῶν σπονδύλων, καθὼς καὶ αἱ ἀκανθώδεις αὐτῶν ἀπορροεῖς βαθμηδῶν, ἔπειτα δὲ καὶ τὰ μαλακὰ μόρια. Τοιοῦτοτρόπως διαστρέφεται κατὰ μέρος ἡ βράχς, ὥστε ὁ ὄγκος ἐκτεταμένος κατέχει μᾶλλον τὸ δεξιόν, ἢ τὸ ἀριστερόν τῶν πλευρῶν καὶ τὸ ἀνάπαινον· ἀλλὰ τότε μόνη ἡ τύψις κατὰ τοὺς κανόνας τοῦ Πιορρύ δύναται νὰ περιγράψῃ καὶ

(1) Σπονδυλοφυμάτωσις, ἢ βραχοφυμάτωσις rachisophimie κατὰ τὴν κακόυλον καὶ σολοικοβάρβαρον ὀνοματολογίαν τοῦ Κ. Πιορρύ.

νά σημείωση τὰ ὄρια του, ὕστερον δὲ ὁ ἰατρός παρακολουθεῖ τὸν δρόμον τοῦ πύθους, διακρίνει δὲ καὶ τῆς θεραπείας τὰ ἀποτελέσματα.

Ἀλλ' ἴσως εἶπεν τις πῶς ἡ τύψις προχωρεῖ μέχρι τῶν ὀστέων κατὰ βάθος κειμένων, καὶ ὑπὸ ἀδρῶν μυῶν, ἢ ὀργάνων σιτιστῶν ὅποια, τὰ νεφρὰ καλυπτομένων; Εἰς τὴν ἐνστάσιν ταύτην ἀπαντῶντες οἱ ὀπαδοὶ τῆς πληξιμετρίας λέγουσιν ὅτι τὰ σημεῖα αὐτῆς δὲν συνίστανται ἐκ μόνων ἀκουστικῶν αἰσθημάτων, ἀλλὰ καὶ ἐκ παραλλαγῶν περὶ τὴν ἀρῆν καὶ τὴν καταμέτρησιν προσέτι αὐτῶν τῶν ὀστέων. Οὕτω π. χ. ἐπὶ τῆς προκείμενης περιστάσεως καὶ ἡ διαφορὰ τῆς ἀντιτυπίας αὐτῆς τοῦ μέρους καὶ σκληρότητος, ἢ τῆς γνωστῆς καὶ συνήθους εἰς τοὺς τύπτοντας δακτύλους αἰσθήσεως ἀνευρίσκει καθαρώτερον τὰ ὄρια τοῦ πάθους πρὸ τῆς διαφορᾶς τοῦ ἤχου.

Ἐκτελουμένη τῆς διαγνωστικῆς ταύτης τύψεως ὁ ἀρρώστος κατακλίεται πρηνῆς ἐπὶ προσκεφαλαίῳ τὴν κοιλίαν ἐρεϊδῶν, διότι οὕτως ἀπωθούμενον ἐξέχει περισσότερο τὸ ὀσφυακτὸν τῆς βράχως μέρος.

Ἐπειδὴ ὁ Καρβῶν εἶχε παραλύτους κατ' ἀρχὰς τοὺς βραχίονας, πιθανότατον ὅτι ἔπρεπεν ἕκτοτε περὶ τὸν αὐχένα ὄγκον συνθλιβόντα τὸν ἐγκεφαλικὸν βολβόν.

— Πρὸ τινῶν ἡμερῶν νέα τις ἐνεφανίσθη πρὸς τὸν Πιορρῦ μὴ φέρουσα οὐδὲ ὄγκον ἐπὶ τῆς βράχως καταφανῆ ἐξωτερικῶς, ἀλλ' ἡ πληξιμετρία ἀνεκάλυψεν ὅτι ἦτο πρησιμένη κατὰ τὸ ἀνωτέρω εἰρημένον μέρος, οὕτω δὲ ἐξηγουντο οἱ πόνοι, ὅσους ἤσθάνετο ἐπὶ τῶν νώτων καὶ τῆς ὀσφύος, καθὼς καὶ ἡ ἀδυναμία τῶν κνημῶν.

Ἐδόθησαν δὲ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν νέαν ἡ φωσφορική ἀσθεστος καὶ τὸ ἰωδοῦχον ποτάσιον.

— Τῆ 24 Δεκεμβρίου 1852 εἰσῆλθεν εἰς τὸ νοσοκομεῖον καὶ ἄλλη γυνή, ἐθεραπεύθη δὲ παρὰ τοῦ Πιορρῦ πρὸ ἐννέα μηνῶν τότε δὲ ἔπαυσε παραλύσει τῶν κατωτέρων μελῶν αἰσθανομένη πόνους περὶ τὴν ὀσφύν. Ἡ πληξιμετρία ἀπέδειξεν ὅτι ἔπαυσε σπονδυλορματώσιν ἔθεν καὶ ἔβηγε μετρίως. Ἐδόθησαν εἰς αὐτὴν τὸ ἰωδοῦχον ποτάσιον καὶ ἡ φωσφορική ἀσθεστος, ἐπετέθη δὲ καὶ δόρπαξ ἐπὶ τῆς ὀσφυακτῆς χώρας.

Ἀφ' οὗ διαμείνασα τρεῖς μῆνας ἐξηκολούθησε τὴν θεραπείαν ταύτην, ἀνέλαβε τὴν κίνησιν τῶν μελῶν καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ χρόνος τῆς θεραπείας ἦτο ὀλίγος, ὁ Πιορρῦ συμβούλευσε τὴν γυναῖκα νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν χρῆσιν τῶν αὐτῶν ἰατρικῶν καὶ κατ' οἶκον. Αὐτὴ ὅμως κατὰ δυστυχίαν παρημέλησε τὴν ἐκτέλεσιν τῆς σωτηριώδους ταύτης ἐπιτολῆς· καὶ ἐπὶ μὲν τέσσαρας μῆνας διῆγεν ὀτωσοῦν καλῶς· ἀλλὰ πρὸ δύο μηνῶν ἤσθάνθη μυρμηκίασιν καὶ τῶν κνημῶν πίρσιν καὶ ὀσφυαλγίαν· τὰ συμπτώματα δὲ ταῦτα αὐξάνοντα τὴν ἠγάπασαν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ὅπου τότε μόλις ἐδύνάτο νὰ σταθῇ ὀρθία, ἐβάδιζε δὲ κλονουμένη πάντοτε καὶ φέρουσα καὶ τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προσώπου ἡλαιομένους καὶ τὸ σῶμα ὄλον ἰσχνόν, ἔβηγε δὲ προσέτι καὶ κατηγαλισκετο ὑπὸ πυρετοῦ.

Μετὰ τινὰς δὲ ἡμέρας ἐφάνη καὶ ἀπόστημα, τὸ

ὁποῖον ἀναχωροῦν ἐκ τῶν νωτιαίων καὶ ὀσφυακτῶν σπονδύλων κατῆντησεν εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς κοιλίας μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ ὀμφαλοῦ ἐκτεινόμενον ὡς ζώη εἰς ὄψος ἐνὸς δεκατομέτρου ἐπὶ τῶν πλευρῶν τῆς κοιλίας. Ἡ κατάσταση τῆς γυναικὸς ταύτης ἐκρίθη δεινὴ καὶ ἐπικίνδυνος, ἀλλ' ὅμως ἐδόθησαν καὶ εἰς αὐτὴν τὰ αὐτὰ φάρμακα.

— Εἰς τὸ αὐτὸ νοσοκομεῖον ἐκείτο καὶ ἄλλος ἀρρώστος πάσχων παραπληγίαν ἐπαισθητοτέραν κατὰ τὸ ἀριστερὸν μᾶλλον μέρος, ὅθεν τοῦτο ἦτο καὶ ἰσχνότερον τοῦ ἐτέρου. Ποτὲ δὲν ἤσθάνθη πόνους εἰς τὴν βράχιν. Διὰ τῆς ψηλαφήσεως ἀνεκαλύπτετο ὄγκος σκληρὸς ἀρχόμενος ἐκ τῶν ἀριστερῶν τῆς ὀσφυακτῆς χώρας τῆς βράχως, διὰ δὲ τῆς πληξιμετρίας περιεγράφετο· ἐπειδὴ ὅμως ἐξείχε πολὺ καὶ ἐφάνετο ὡς μισχῶδης, ὁ ἰατρός τὸν ἐθεώρησεν ὡς ἐξόστωσιν προερχομένην ἀπὸ ἀφροδισιακῶν μόλυσμα· τὴν διάγνωσιν δὲ ταύτην ἐπεκύρωσαν καὶ ἄλλα ἴχνη τῆς νόσου εὐρεθέντα εἰς τὸν καυλόν. Πρωτοῦδουχος ὑδράργυρος, καὶ ἰωδοῦχον ποτάσιον· βελτίωσις τῆς καταστάσεως τοῦ πάσχοντος· διότι στηρίζεται ἰσχυρώτερον ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς κνήμης καὶ βαδίζει εὐκολώτερον.

Ἐπὶ τῆς σπονδυλορματώσεως ὁ Πιορρῦ, ἐκτός τῶν εἰρημένων ἰατρικῶν, παραγγέλλει τὸν ἀρρώστον νὰ μὴ ἴσταται πολὺ ὄρθιος, νὰ τρέφηται διὰ τονικῶν σιτίων, νὰ πίνῃ εὐχυμον οἶνον καὶ νὰ ζῆ εἰς τόπον εὐάερον καὶ φωτεινόν.

Ἐπειδὴ τὰ ὀστᾶ τῶν σπονδύλων ἐπὶ τῆς νόσου ταύτης περιέχουσιν ὀλίγην φωσφορικήν ἀσθεστος, τὸ δὲ ἄλλας τοῦτο, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ πολλῶν φυσιολογικῶν παρατηρήσεων, εἰσαγόμενον εἰς τὸν πεπτικὸν σωλήνα ἀπορροῖται, προσέτι δὲ καὶ ὅτι προδήλως ὠφελεῖ, ἡ ἰατρικὴ μάλιστα τὴν βραχίτιν (μυλθακότητα τῶν ὀστέων τῆς βράχως) δύναται νὰ χρησιμεύσῃ καὶ εἰς τὴν σπονδυλορματώσιν. Ἐὰν δὲ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι καὶ τὰ πνευμονικὰ φύματα ἀποβαίνουσιν ἀβλαβῆ, ὁσάκις μεταβληθῶσιν εἰς κρητιδώδη οὐσίαν, ὡς συμβαίνει κατὰ τὴν γερωνικὴν ἡλικίαν, ὅτε πλεονάζουσι τὰ ὀστεώδη συγκρίματα, συμπεραίνομεν λογικῶς ὅτι καὶ ἐνταῦθα ἡ φωσφορική ἀσθεστος ἐνδέχεται δυοῖν θάτερον ἢ νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν ὑπάρχουσαν ἐκ τῆς νόσου ἑλλειψιν, ἢ νὰ μεταποιήσῃ τὰ φύματα εἰς στερεὰν οὐσίαν, ἐμποδίζουσα τὴν περαιτέρω τοῦ πάθους πρόοδον.

Πρὸ ἑξ ἑτῶν ὁ Πιορρῦ μεταχειριζόμενος τὴν τοιαύτην θεραπείαν ἰάτρευσε 17 ἐξ 24 πασχόντων τὴν σπονδυλορματώσιν καὶ τὴν ἀκόλουθον ταύτης διαστροφήν τῆς βράχως.

(L' Union medicate).

Κίρρωσις τοῦ ἥπατος.

Ἡ Μονερέ ὀρίζει τὴν κίρρωσιν τοῦ ἥπατος ὡς χρονικὴν νόσον ἀνευ πυρετοῦ χαρακτηριζομένην ἐκ τῆς στενοχωρίας, ἢ μᾶλλον δυσκόλου κινήσεως τοῦ αἵματος εἰς τὴν φλέβα τῶν πυλῶν τοῦ ἥπατος· ἐνταῦ-

θεν δὲ προσγίνονται περιτονίτις, ἀνευρισμὸς τῶν πλησιχώρων φλεβῶν, οἰδημα τῶν κάτω μελῶν καὶ αἱμορραγίαι διάφοροι· τὸ ἥπαρ σκληρύνεται, ῥινοῦται, περιπίπτει εἰς ἀτροφίαν, ὠχρῶν καὶ γίνετα κεγχρωδές.

Πρῶτα σημεῖα τῆς νόσου· δυσπεψία, ἐρυγμοί, σπανιώτερον πόνος καὶ στενοχωρία εἰς τὸ ἐπιγάστριον καὶ τὰ ὑποχόνδρια, ἰσχνότης καὶ ἐλάττωσις τῶν δυνάμεων· ὁ ἀρρώστος αἰσθάνεται, ὅτι πάσχει διὰ τὴν πρῆσκηται ἡ κοιλία του μετὰ τὸ δεῖπνον, ἢ δὲ ἐξόγκωσις διαμένει· ἡ διεγείρεται ἡ προτοχή του ὑπὸ τοῦ οἰδήματος τῶν ποδῶν, τὸ ὁποῖον παρακολουθεῖ τὸν ἀσκήτην· τὸ πρόσωπον γίνετα ὑπόχλωρον, φατόχρουν, χαλαρὸν καὶ κατάξηρον· οἱ σφυγμοὶ ἀδύνατοι, μικροί, εὐπίεστοι· ἡ ἀναπνοὴ συχνὴ καὶ ἀσθματικὴ διὰ τὸν ὑδρωπᾶ· ὄρεξις μετρία ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἢ καὶ οὐδαμινὴ ἔμετος, ἔπειτα διάρροια χολώδης· οὖρα ὀλίγα, πυκνὰ ἀποκρίνοντα ὑποστάθμην ἐρυθρὰν οὐρικῶν ἀλάτων· ὁ θάνατος ἐπέρχεται δι' ἐρυσιπέλατος, γαγγραινης, βράχιδων τοῦ δέρματος, ἐκτικῶν πυρετοῦ κτλ.

Ἡ ἰατρικὴ δὲ ὠφέλησεν μάλιστα τὰ κυανὰ κατὰ πότια (5—10 ἑκατοστόγραμμα) ἀπὸ ἐνὸς εἰς πέντε καθ' ἑκάστην· προσίθεται δὲ (ἀν ἐπιτρέψῃ ὁ σῶμαχος) καὶ τὰ ἀλκαλικὰ ὕδατα τοῦ Vichy καὶ τὸ σοδικόν ὕδωρ, ἐξωτερικῶς δὲ ἀλκαλικὰ καὶ θειώδη λουτρά.

(Archives générales)

Θωρακονυξία.

Ἡ ἰατρὸς τοῦ νοσοκομείου Beaujon ἀναφέρει τρία παραδείγματα παρακέντησεως τοῦ θώρακος· εἰς τὸ πρῶτον ἐπῆλθε θάνατος· εἰς τὸ δεύτερον ἡ ὑδροπλευρίτις ἠλιττώθη· εἰς δὲ τὸ τρίτον τρεῖς ἀλλεπάλληλοι ἐγχειρήσεις ὀλίγον ἐχρησίμευσαν, ἢ καὶ πρὸς καιρὸν μόνον ἐμπόδισαν τὴν ἀσφυξίαν· ὅθεν ὁ ἰατρός γινώμολεγε ὅτι ἡ θωρακονυξία ἀποβαίνει 1) ἀναγκαστικῆ, ὁσάκις ἐπαπειλεῖται ὁ πάσχων ὑπὸ ἀσφυξίας. 2) ὠφέλιμος, ἢ πρόσφορος, διὰ τὸ ἐξιδρωθῆναι ὑγρὸν πλεονάζον διαμένη, οὐδ' ἐλαττώσασθαι δι' ἄλλων θεραπευτικῶν μέσων. 4) ἀλυσιτελής, ἢ καὶ ἐπιφογος, ἐὰν ὁ ὑδρωπὴ τύχῃ ὄξυς καὶ ὀλίγος· διότι συχνάκις ἐπὶ τοιούτων περιστάσεων, καὶ δυσπνοίας ὑπαρχούσης, ἐνδείκνυται μᾶλλον τὰ δραστικὰ καθάρσια, τὰ μεγάλα ἐκδόρια κτλ.

Ἡ ἐγχείρησις ἐπαναλαμβάνεται ὁσάκις χρειασθῆ· ἀνίσως ὅμως ἡ πρώτη παρακέντησις ἀνακουφίσῃ, τὸ ὑγρὸν μένει ἀναύξητον· ἀν δὲ ἐπέλθωσι κενώσεις, περιορίζομεθα εἰς αὐτὴν μόνην προκαλιῦντες διὰ φαρμάκων τὴν ἐντελὴ ἰατρείαν.

(Bulletin de Thérapeutique).

Δυσκοιλιότης.

Ἐνοχλεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ τὰς πασχούσας

μητρῖνι γυναῖκα· ἐλαττοῦται δὲ πάντοτε ὅπὸ τοῦ πιτυρίτου (ἐκ πιτύρων) ἄρτου, τὸν ὁποῖον μεταχειρίζονται πολὺ συνήθως οἱ Ἄγγλοι· ἀλλὰ τὸ ἰατρικὸν τοῦτο χρῆσιμεῖ· οὐχ ἦτον καὶ εἰς τὴν ἐκ πάθους τοῦ στομάχου καὶ τοῦ ἥπατος προερχομένην στέγνωσιν τῆς κοιλίας· ἡ κατάχρησις ὅμως αὐτοῦ ἀδυνατίζει τὴν ὄρεξιν καὶ προσεεῖ ἀηδίαν· ὅθεν ἀρκεῖ μόνον 8—10 ἐνθέσεις νὰ λαμβάνωσι οἱ ἀρρώστοι κατ' ἀρχὰς τοῦ δεῖπνου.

Σκευάζεται δὲ ἀναδευομένων ἰσῶν μερῶν φυράματος, εἴτε ζύμης διπύρου ἄρτου καὶ πιτύρων.

(Aitoli).

Οὖρα γαλακτοχρόα, ἢ χυλώδη.

Οἱ Ἄγγλοι ἰατροχειροῦργοι J. Maier καὶ G. Pea-ne ἀναλύσαντες διάφορα οὖρα θεωρούμενα τέως γαλακτώδη εὐρήκαν ὅτι δὲν περιέχουσι τύρωμα, ἀλλὰ λεύκωμα καὶ λιπαρὰν τινα ὕλην, ὅθεν προσέχεται τὸ ἰδιαίτερον αὐτῶν χεῶμα.

Τὰ τοιαῦτα οὖρα ἐπιφαίνονται μετὰ μεγάλους κόπους, μακρὰν γαλουχίαν καὶ ἐπὶ τῆς ὑδαρότητος τοῦ αἵματος· θεραπεύεται δὲ τὸ πάθος διὰ σιδηρικῶν καὶ τονικῶν φαρμάκων.

Τὰ οὖρα τοῦ ἀρρώστου τοῦ Peurse ἦσαν λευκά, ὡς τὸ γάλα, συνιστῶντα εἶδος τι πηκτώματος πυκνοῦ, ἀλλ' ὀλίγον στερεοῦ· μόλις εἶχον ὀσμὴν οὐρικήν, διηθούμενα δὲ ἠλλοιοῦντο, ἐκοκκίνιζον μετρίως τὸ χαρτίον τοῦ ἠλιοτροπίου, ἀπέκρινον δὲ θερμανθέντα ἐπὶ τοῦ σακκελιστηρίου ἄρθρον ὑπόστασιν λευκὴν, εἰς τὴν ἐπιφανείαν τῆς ὁποίας ἐπεπόλαζεν ὀλίγον λίπος· οὐδεμίαν ὕλην ἀπέκρινον διὰ τοῦ ὀξικῶ ὀξέως· θερμαινόμενα δὲ ἐκαθαρίζοντο διὰ προστιθεμένου τριτημορίου αἰθέρος θεικοῦ καὶ διηροῦντο εἰς τρεῖς στοιβάδας· ἐκ τούτων ἡ ἀνωτάτη περιείχε τὸν αἰθέρα, ἡ δευτέρα ἦτο ὡς πήκτωμα τρέμον, ἢ δὲ τρίτη περιείχε τὸ φυσικὸν οὖρον, ἐκ τούτου δὲ τὸ νιτρικὸν ὀξύ ἀπέκρινεν ὑποστάθμην λευκὴν, ἀλλὰ τεμάχια μολύβου παραττόμενα ἐντὸς αὐτοῦ οὐδὲν ἀπεχώριζον ἀπόκριμα.

(Medicochirurgical transactions).

Κακὴσθεσις, εἴτε γαλακτοχρόα ἐλλος τοῦ προσώπου.

Ἡ . . . μεσόκοπος τὴν ἡλικίαν, κακοπαθῆς καὶ ἄπορος εἶδε πρὸ πέντε ἐτῶν ἐπιφυομένην εἰς τὸ ἀριστερὸν πιερώγιον τῆς βίνος ὡς ἀκροχορδὸνα ἔχουσαν μέγεθος πίσου, διαφερόντως δὲ κνισμώδη· διὰ τοῦτο ζυομένη συχνάκις ἠύξθη κατὰ τὸν ὄγκον καὶ ἐκαλύφθη ὑπὸ μελάγχρους λέπους.

Οὐδὲν ἰατρικὸν ὠφέλησε τὴν πάσχουσαν· τοῦναντίον μάλιστα ὅσα μετεχειρίσθη, καὶ τὸ ἀρσενικὸν αὐτὸ, ἐπέ-

τεινον τὸ δεινόν. Ὅτε δὲ ὁ Cazenave τὴν ἐπεσκεψέθη, τὸ πρῆγμα ἐξείχε κατὰ τὸ κέντρον, ἐσκέπαζεν ὅλον τὸ δεξιὸν μέρος τῆς βίνος ἀπὸ τοῦ κανθοῦ μέχρι σχεδὸν τοῦ ἀνωτέρου χεῖλους· ἦτο μέλαν ὡς αἰθάλη, ἡ ἀνώμαλος καὶ ἐρηπτική του ἐπιφάνεια, προξένει πόνους νυγμῶδεις, τὸ δὲ πρόσωπον ἐλεινωδῶς παρεμορφώθη — 50 ἑκατοστόγραμμα κόνεως καλομελάου καὶ σκαμμωνίας ἐσωτερικῶς, τῇ δὲ ἐπαύριον ἐπεχρίσθη τὸ ἔλκος διὰ τριχογραφίδος διαβρόχου εἰς τὸν δξύνιτρον ὑδράργυρον· ἀλλ' ἂν καὶ ἐπανελήθη ἐπὶ μῆνα δλόκληρον ἢ ἀλοιφή αὐτή, οὐδεμίαν ἔφερον ὠφέλειαν. Ὅθεν ὁ Cazenave μετεχειρίσθη μεθόδον τινὰ τοῦ Βελπῶ, ἐπιχέων δηλ. ὑδαρὲς θεικόν δξύνι εἰς κόριν κρόκκου κατεσκευάσε φύραμα μετρίως μαλακόν, τὸ ὅποσον ἐπέθηκεν εἰς τὸ ἔλκος. — Ἡ διαβρωτική καυτική τοῦ μίγματος τούτου ἐνήργησεν εὐθύς· ἀφ' οὗ δὲ τὸ φάρμακον ξηρανθὲν μετὰ δύο, τρεῖς ἡμέρας ἔπεσεν ἐν εἴδει λεπίδος μελαίνης παρέρυρε καὶ τὴν ἐσχάραν ἐπαναληφθείσης δὲ πεντάκις τῆς ἀλοιφῆς ἐκαθάρισθη ἡ πληγὴ, καὶ γενομένη βρόδωχος ἐσαρκώθη, ἔπειτα δὲ ἀλκαλικά τινὰ ἐπθρέγματα ἀπήρυσαν τὴν ἴασιν.

Ἀναφέρεται καὶ δεύτερον παράδειγμα παρὰ τοῦ ἱατροῦ ὁμοίως εὐτυχές, τὸ ὅποσον, ἀποφεύγοντες τὴν ταυτολογίαν, παραλείπομεν.

Παθολογία τῶν ὠτων.

Ὁ δόκτωρ J. Toynebe ἐταῖρος τοῦ βασιλ. συλλόγου τῶν χειρουργῶν καὶ ὠτικὸς χειρουργὸς τοῦ ἐν Λονδίνῳ νοσοκομείου τῆς ἁγίας Μαρίας διέγραψεν ἀκριβῶς καὶ ἐκτεταμένως τὰς διαφόρους νόσους εἰς μορίων τοῦ ὠτίου, ὅσαι ἀπολήγουσιν εἰς φλεγμονὴν θανάσιμον τοῦ ἐγκεφάλου, ἢ τῶν μηνίγγων του. Ἐκ τῆς μακρᾶς καὶ εὐστοχωτάτης αὐτοῦ διατριβῆς λαμβάνομεν μόνον τὸν ἐπίλογον ὡς περιληπτικόν καὶ κεφαλαιώδη.

Ἐκ τῶν εἰρημένων ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ χρόνιος καταβροϊκή φλόγωσις τῆς δερματικῆς στοιβάδος, τοῦ ὑμένους τοῦ τυμπάνου, καὶ τοῦ ἀκουστικοῦ πόρου ἐν γένει ἐγκαταλειμμένη ἐπιφέρει θλιβερά καὶ θανάσιμα ἀποτελέσματα ἐντὸς μηνῶν τινῶν μέχρι 10 καὶ 50 ἐτῶν, ἂν νόσος ἄλλη δξεία προλαβοῦσα δὲν ἀναρπάξῃ τὸν πάσχοντα. Τὰ δὲ τὰ, ἢ τραχεῖα μὴνιγξ καὶ δ ἐγκέφαλος ἀλλοιοῦνται, ἀρκεῖ δὲ μικρά τις αἰτία, ὅσον παροξυσμὸς πυρετοῦ, πληγὴ τῆς κεφαλῆς καὶ ἀπλή καταβροϊχὴ νὰ γενήσῃ θανατηφόρον ἐγκεφαλίτιν.

Ἀρθραὶ καὶ φλόκταινα κακοήθης.

Ἀντὶ παντὸς ἄλλου θεραπευτικοῦ μέσου μεταχειρίζονται συνήθως οἱ χειρουργοὶ τὸν καυτήρα, εἴτε τὸν διάπυρον σιδήρον κατὰ τῶν εἰρημένων παθῶν· ἄλλ' ὁ ἀπὸ Τοσκάνας ἱατρός Καϊράση διάγων εἰς τό-

πον κτηνοτροφικόν, ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ θεραπεύσῃ πολλάκις τὸν τε ἄνθρακα καὶ τὴν φλόκταιναν· πάντοτε δὲ μετεχειρίσθη ἐπιτυχῶς τὸ θυμίαμα, ἢ τὸν λιθανωτὸν ὡς κατάπλασμα λειοτριβῶν καὶ ἀναδεύων ἔπειτα διὰ σιέλου τὴν ὕλην.

Τὸ φάρμακον τοῦτο ἀνανεοῦται μετὰ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας, ἕως οὗ ἀποχωρισθῇ ἡ ἐσχάρα· μετὰ δὲ ταῦτα ἡ πληγὴ θεραπεύεται εἴτε διὰ μαλακτικῶν ἐμπλάστρων, εἴτε δι' ἀλοιφῶν.

Τὸ θυμίαμα οὕτως ἐπιπλαττόμενον ζωογονεῖ τὰς σεσηπυίας ἤδη καὶ διεσπορούσας σάρκας τῆς περιφέρειας, αἱ περίξ φυσαλίδες διαβρηνύμεναι ἐξισοῦνται, ἢ περιμετρος κατ' ὀλίγον ταπεινοῦται, ὅλη δὲ ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἔλκους ἐρυθραίνεται· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ὑγιούς δέρματος ἀναφύονται ἄλλαι φυσαλίδες πλήρεις αἱματώδους ὀβροῦ· συγχρόνως δὲ, ἢ μετ' ὀλίγον περιγράφεται ὁ ἄνθραξ ὑπὸ κύκλου ἐρυθροειδοῦς· ἀμφοτέρω τὰ σημεῖα ταῦτα προαναγγέλλουσιν αἰσίαν τῆς νόσου ἀπόβασιν, ἂν μετὰ τῆς περιφεροῦς ταύτης γραμμῆς καὶ τοῦ ἄνθρακος μεσολαβῇ ὡς αὐλαξ τις δύο γραμμῶν πλάτους ἀνάμεστος ὑγροῦ κιτρινοῦ, τὸ ὅποιον σημαίνει τὴν μέλλουσαν νὰ ἀποσπάσῃ τὴν ἐσχάραν ἐμπύσιν.

Πρόδηλον ἐκ τούτων ὅτι ὁ λιθανωτὸς ἐνεργεῖ ὡς ἐρεθιστικόν, ὅθεν καὶ ὁ Γαληνὸς τὸν ἐθεώρει ὡς θερμόν, ξηραντικόν καὶ στύφοντα.

Ὁ δὲ Mathiol, ὑπομηματίζων τὸν Διοσκορίδην λέγει ὅτι τὸ θυμίαμα θερμαίνει, συσφιγγεῖ, ἱατρεῖται τὴν ἀμβλυωπίαν ἐνίοτε, ἐπουλοῖ τὰ βασθεῖα ἔλκη, ὠφελεῖ δὲ τὰ κακοήθη καταπλαστούμενα μετὰ γάλακτος, ὥστε χρησιμεῖται εἰς τὰ δυσαλθῆ, τὰ χειρῶναια καὶ κοίλα· ἀναλογεῖ δὲ κατὰ τὴν δύναμιν ταύτην καὶ ὁ καπνὸς αὐτοῦ.

(Gazetta medica Toscana).

Ὁξυθεικὴ καυτηρίασις τῆς χρονικῆς ἀρθρίτιδος καὶ νευραλγίας.

Πρὸ δέκα ἤδη ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα προτρεπόμενος παρὰ τοῦ περιφήμου χειρουργοῦ τῆς Ἑλβετίας Mayor ὁ Legroux ἱατρός τοῦ ἐν Παρισίοις νοσοκομείου Beaujon μεταχειρίζεται τὴν ὀξυθεικὴν καυτηρίασιν ἀντὶ τοῦ διαπύρου σιδήρου εἰς τὴν θεραπείαν τῶν χρονικῶν ἀρθρίτιδων· ἐσχάτως δὲ ἐνθαβρυνόμενος ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τὴν ἐδοκίμασε συχνάκις καὶ ἐπὶ τῶν νευραλιῶν. Ἡ καυτηρίασις αὕτη ἐπιτροχάδην γινομένη πρέπει, κατ' αὐτὸν, νὰ προτιμηθῇ τῆς συνήθους ὡς πρῶχειρος πρῶτον καὶ περιοριζομένη εὐκόλως κατὰ τὰ βάθος καὶ ἐπιφάνειαν τοῦ δέρματος, ἔπειτα δὲ καὶ ὡς μὴ καταπλήττουσα τὸν ἄβρωστον. Ἐκτὸς ὅμως τῶν σπουδαίων καὶ οὐσιωδῶν τούτων λόγων καὶ ὁ προσγινόμενος πόνος ἐρχεται μὲν βραδύς καὶ κατ' ὀλίγον, καταπαρύεται δὲ διὰ τῶν ψυχρολοσινῶν, ἢ ὀροσερῶν ἐπιθεμάτων· τέλος δὲ αὐτοῦ τοῦ νέου τρῶ-

που μύλις σχηματίζεται ἐπαισθητὴ οὐλὴ, ὥστε δύναμθα νὰ τὸν μεταχειρισθῶμεν καθ' ὅλα τὰ ἐκτεθειμένα εἰς τὰς ὄψεις, εἴτε γυμνὰ διαμένοντα τοῦ σώματος μέρη.

Ὁ Legroux μεταχειρίζεται τὸ ἄκρατον θεικόν ὄξος· ἀλλ' ἴσως συμφέρει νὰ τὸ συκρινῶμεν μετὰ ποσοῦ τινος ὕδατος, ὅταν πρόκηται περὶ ἐπιπολαίου καυτηρίασεως, εἰς δέρμα μάλιστα λεπτόν καὶ ἰδιαίτερω ἐπὶ παιδίων. Καὶ ὡς ὄργανον μὲν τῆς ἐγγχειρήσεως ταύτης χρησιμεῖται θαμβάκιον ξαντὸν περιτυλιγμένον εἰς λαβὴν ξυλίνην, ὁ δὲ ὄγκος τοῦ θαμβακίου σύμμετρεῖται πρὸς τὸ σκοπούμενον πλάτος τῆς καυτηρίασεως, ὥστε ἡ διάμετρος τοῦ ταλαντεύεται μεταξύ τινῶν χιλιοσμέτρων καὶ ἑκατοστομέτρων καὶ ἐτι πλέον, χρεῖα τυχούσης. Ἀφ' οὗ τὸ θαμβάκιον διαβραχῇ καὶ ἀπομαχθῇ μετρίως ἐπὶ τινος ῥάκους διὰ νὰ μὴ ἀφήσῃ διατρέχον τὸ δέρμα ὑπερθαλόντως παχεῖαν τοῦ θεικοῦ ὄξους στοιβάδα (διότι τότε ἐπισημαίνει ἡ πληγὴ βαθεῖα) οὐρεται ἐπιτροχάδην ἐπὶ τοῦ καυτηριασθένος τόπου, ὥστε μικρά τις μόνον ὑγρασία νὰ παραμείνῃ ἐπὶ τοῦ δέρματος. Πρόδηλον δὲ ὅτι ἐφ' ὅσον προβαίνομεν μακρυνόμενοι ἐκ τοῦ σημείου, ὅθεν ὠρμήθημεν, ἐπερείδομεν θαμμηδὸν διὰ τῆς χειρὸς μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὴν τοιαύτην ἐπομάκτραν, ὥστε νὰ ἐκπιεσθῇ αὐτάρκης ποσότης τοῦ καυστικοῦ ὑγροῦ καθ' ὅλην τὴν διανοχωραττομένην γραμμὴν· ἀλλ' ἂν κατὰ τὰ πέρατα ταύτης ἴδωμεν τὸν δρόμον τοῦ καυτήρος μὴ ἀποχρῶντως θρεγμένον, ἐπανερχόμεθα βουστροφηδὸν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ συμπληροῦμεν τὸ ἔργον.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν τε σειρῶν τῆς καυτηρίασεως, καὶ τοῦ μήκους, ἢ πλάτους προσδιορίζεται κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν φύσιν τῆς νόσου καὶ τὴν πάσχουσαν χώραν· οὕτω π. χ. ἐπὶ τῶν ἀρμῶν, προκειμένης τινὸς χρονίου ἀρθρίτιδος, ὁ καυτήρ ἐπιτίθεται εἰς τὰ μᾶλλον ἐξοθαίνοντα, ἢ προσημένα μαλακὰ μέρη· ἐπὶ δὲ τοῦ γόνατος ὁ Legroux ἐκτελεῖ ἐνθεν καὶ ἐνθεν δύο, ἢ τρεῖς σειρὰς ἐπιπολαίου καυτηρίασεως ἐχούσας ἐν ἑκατοστόμετρον σχεδὸν πλάτους, ὑπερβαίνει δὲ κατὰ τινὰ ἑκατοστόμετρα τὸν ἐξωδηκὸτα τόπον εἰς τε τὰ κάτω καὶ τὰ ἄνω· ἐπὶ δὲ τῶν μικρῶν ἀρθρώσεων, ὡς τῶν μετακαρποραγαγγικῶν, ὑπὸ χρονίου ρευματισμοῦ κακουμένων αὐλακίζει ἐπιπολαίως τὸ δέρμα διὰ καυτήρος μὴ ὑπερβαίνοντος κατὰ τὸ μέγεθός τινὰ χιλιοστόμετρα μόνον· τούναντίον δὲ ἐπὶ τοῦ ἰσχιακοῦ νεύρου ἀπαιτεῖται μακρὰ, οὕτως εἰπεῖν, τροχιά δι' ἄδρου καυτήρος τὰ ὀπίσω τοῦ σκέλους κατὰ μήκος ἐπιθιγόντος· καυτηριάζονται ὅμως καὶ τῆς κνήμης καὶ τοῦ ποδὸς διάφορα μέρη, ὅπου ὑπάρχει ἄλγος διὰ σειρὰς ὀλιγότερον πλατείας.

Ἐν γένει κατὰ λόγον τῆς ἀφρονίας τῶν ὑποκειμένων σαρκῶν καὶ τῆς γυμνότητος, ἢ τῆς διὰ τῶν ἐνδυμάτων ἐπικαλύψεως τῆς καυτηριαζομένης χώρας καυτηριάζομεν μᾶλλον, ἢ ἦττον βαθέως διὰ νὰ προλάβωμεν ἐπουλώσεις δυσμόρφους.

Ἐκτελεσθείσης τῆς ἐγγχειρήσεως ὁ Legroux σκεπάζει τὸν τόπον διὰ θαμβακίου, ἢ δοθέντος ὀξυτέρου τοῦ πόνου διὰ σπληνίων διαβραχέντων εἰς ψυχρὸν ὕδωρ. Ἴδου τῆς καυτηρίασεως ταύτης τὰ ἀποτελέσματα·

ἐπὶ τῆς διαβρωθείσης γραμμῆς τοῦ δέρματος ἡ ἐπιδερμὶς λευκαίνεται, ὠχρῶ μετρίως, ἔπειτα καταπίπτει καὶ βυτιδοῦται· λαμπρὸν ἐρύθημα ἐξαλειφόμενον μετὰ τινὰς ὥρας περιστοιχίζει τὸν καυτηριασθέντα τόπον· ἐπέρχεται κνισμὸς μεταβαλλόμενος εἰς καῦσιν δριμύειαν, ἢ εἴπιον κατὰ τὴν βαθύτητα τοῦ καυτηριασμοῦ, καὶ τὴν αἰσθητικότητά του κάμνοντος, πάντοτε ὅμως ὑποφερτὴν, διαρκούσαν δὲ ἀπὸ δεκαπέντε, ἢ εἴκοσι λεπτῶν μέχρις ὥρῶν ὀλοκλήρων.

Μετὰ τὴν ἐπιπόλαιον καυτηρίασιν ἡ ρικνωθεῖσα ἐπιδερμὶς κιτρινίζει, ἔπειτα δὲ μελαίνεται καὶ τελευταίον ἀπωθεῖται μετὰ δύο, ἢ τρεῖς ἐβδομάδας ἐν εἴδει λεπίδων, ὑποκάτω δὲ αὐτῆς τὸ δέρμα φαίνεται ἐρυθρόν καὶ ὀπωσοῦν στιφότερον. Ἄν δὲ τὸ μαλερὸν ὄξος εἰσεχώρησε βαθύτερον, ἢ ἐπιδερμὶς λεπιδούται, πηλιδνοῖται πλειότερον καὶ ἀποχωρίζεται βραδύτερον ἐπιγενομένης καὶ τινος ἐλκώσεως.

Μετὰ τὸν πῶσιν τῆς ἐσχάρας ταύτης, ὁ τόπος μένει ἐρυθρὸς καὶ ἐμπυος, ἐνίοτε δὲ ἐπισυμβαίνει καὶ φλόγωσις ἐνδεικνύουσα καὶ καταπλασμάτων χρῆσιν.

Ἐφ' ὅσον λείπει ὑγρασία εἰς τὰ καυτηριασθέντα μέρη, ἢ πληγὴ μένει οὕτως εἰπεῖν, ξηρὰ, τὸ δὲ ἀναβλύζον πύον μεταβάλλεται εἰς λίπος ξηραίνομενον· ὅταν ὅμως ἡ ἐπιδερμὶς μαλαχθῇ ὑπὸ λουτρῶν καὶ καταπλασμάτων, ἢ καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ ἀφροῦ οὐ ἰδρωτός, ἀποχωρίζεται ταχύτερον, ἢ δὲ ἀνακαλυπτομένη ἐπιφάνεια διατελεῖ μέχρι τινὸς ἐλκώδης.

Γενομένης δὲ ἐντελῶς τῆς συνουλώσεως, τὸ δέρμα φαίνεται φέρον ἄλοκος ἐρυθρὰς, κατὰ τὸ μᾶλλον δὲ καὶ ἦττον ἐξεχούσας καὶ σκληρὰς, ἔπειτα δὲ συστέλλεται καὶ ἀποχρωματίζεται κατ' ὀλίγον· καθόλα δὲ εἰπεῖν, οὐδὲν σχεδὸν ἔχνος ἐπιμένει τῆς καυτηρίασεως ἄλλο, παρὰ σειρὰν τινὰ λευκῶδη, λεῖαν καὶ ἐπιπόλαιον, ἢ θαυυτέραν.

Ὅποιαδήποτε ὑπῆρχεν ἡ νόσος, ἀρθρίτις δηλ. χρονική, ἢ νευραλγία, ὁ Legroux εἶδε πάντοτε ὡς ἄμεσον θεραπευτικὸν ἀποτέλεσμα τῶν ἀληθῶνων τὴν μετρίασιν.

Ἐπὶ χρονικῆς ἀρθρίτιδος, μάλιστα δὲ γονάγας τὸ μέλος μετὰ τὴν καυτηρίασιν ἀνάγκη πᾶσα νὰ διατηρηθῆναι κολοῦ καὶ ἐντὸς νάρθηκος ἀρμολίως ἐσθθεν ἐπεστρωμένου.

Ὅταν δὲν πάσχῃ τὸ ἄρθρον βαρέως, ἐκρησθῇ δὲ μετὰ μίαν, ἢ πολλὰς καυτηρίασεις, ὁ Legroux ἀναπληροῖ τὴν εἰρημένην θήκην δι' ἐπίδεσμον ἀμυλοπάστου· διότι αἱ καυτηρίασεις ἐπουλοῦνται εὐκόλως ὑπ' αὐτὸν, ὡς ὑπαρχούσης ἐντελεστεράς τῆς τοπικῆς ἀκινήσιας, ἂν καὶ ὁ ἄβρωστος ἐξέρχεται τῆς κλίνης, ἐνίοτε δὲ καὶ περιπατῇ ἀκινδύνως· ἐπειδὴ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἢ πέραν τοῦ δέοντος παρατεινομένη ὀρίζοντος κατάκλισις ἐξασθενεῖ γενικῶς τὸ σῶμα.

Ἐπὶ χρονικῆς ἀρθρίτιδος ἐπίκειται ἀνάγκη συχνάκις νὰ ἐπιναλαμβάνωμεν τὴν καυτηρίασιν, εἴτε νωθρότερον προβαίνει ἢ διάλυσις, εἴτε τὸ ἄλγος παροξύνεται· διότι πάντοτε ἐκ τούτου ὠσελούμεθα. Τὸ αὐτὸ εἰρηθῶν καὶ περὶ τῆς νευραλγίας, ἂν ἀντιστῇ εἰς τὴν πρῶτην καυτηρίασιν, καὶ ἡ ὀδύνη ἀναφαίνεται κατὰ μήκος, ἢ περίξ τοῦ νοσοῦντος νεύρου· διότι καὶ τότε ἡ καυ-

τηρίασις γίνεται λυσιτελής ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ὀδυνωμένου

Ὁ Legroux συνιστᾷ ὁμοίως καὶ τὴν ἀμμωνιακὴν καυτηρίασιν ὡς θεραπείαν πρόσφορον τῆς προσωπαλγίας. Κατὰ τινα περιστασίαν μάλιστα ὅτε ἤθελε νὰ ἀποτελέσῃ πεμφήγωσιν ταχίαν διὰ νὰ εἰσάξῃ τὸ μόρφιον, εἶδεν ὅτι τὸ ἄλγος ἠφανίσθη καὶ πρὶν ἀποτελεσθῆ ἡ πεμφήγωσις, καὶ ὅτι γενομένη αὕτη συνεπλήρωσε τὴν ἴσιν. Ἐκτοτε κατεπολέμησε σταθερῶς τοὺς τοιοῦτους πόνους διὰ τοῦ αὐτοῦ πρόπου, ὁγλ. δίσκων σαγίου βρεγμένων εἰς τὸ ἀμμωνιακὸν ὑγρὸν, κατώρθωσε δὲ νὰ ἰατρεύσῃ τὸ ἄλγος καὶ ἄνευ ἐλκώσεως. Ὅθεν διαπορεῖ, ἂν ἐπὶ τῶν πόνων τῶν μεγάλων νεύρων δύναται τις νὰ μεταχειρισθῇ καὶ τὸν διὰ τῆς ἀμμωνίας ἐρεθισμὸν ἀντὶ τῆς ὀξυθειϊκῆς ἐπικαύσεως.

Λίπωσις τοῦ πλακοῦντος.

Ἡ λιπώδης ἀλλοίωσις τοῦ πλακοῦντος ἐπιφέρει τὴν ἔκτρωσιν καὶ τὸν θάνατον τοῦ ἐμβρύου, ἢ αἰμορραγίας καὶ πρόωρον τοκετόν. Διάφοροι ἰατροὶ οἷον ὁ Ροκίανσκη, ὁ Bowman, ὁ Johnson, ὁ Quaiu, ὁ Sager καὶ ἄλλοι ἐσπούδασαν τὰ παθολογικὰ ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης νόσου.

Ἀπὸ τοῦ 1850 ὁ καθηγητὴς Κιλίας παρατήρησε λιπώδεις ὄγκους ἐπὶ τοῦ πλακοῦντος, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἀπέδωκεν εἰς τὴν ἀληθῆ αὐτῶν αἰτίαν· διότι ἐνόμισεν ὅτι συνέβησαν μετὰ θάνατον, ἢ τὰ σφαιρία τοῦ αἵματος μετεβλήθησαν εἰς λίπος· ἀλλ' ὁ Barnes δι' ὑπομνήματος ἐκδοθέντος παρὰ τῆς ἰατροχειρουργικῆς ἐταιρίας τοῦ Λονδίνου ἐθεώρησεν εὐλόγως τὸ πάθος τοῦτο ὡς τὴν λιπώδη ἀλλοίωσιν τοῦ ἥπατος, τῆς καρδίας καὶ ἄλλων ὀργάνων.

Ἐπειδὴ ὁ πλακοὺς ἀποτελεῖ τὸ μέσον τῆς κοινωνίας μεταξὺ τοῦ ἐμβρύου καὶ τῆς μήτρας, πρόδηλον ὅτι ἡ λιπώσις αὐτοῦ θλάπτει καιρίως τὸ κύημα· διότι ὁ πλακοὺς ἀποβάλλει ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν ἀνεπιτηδεύτερος πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν φυσιολογικῶν αὐτοῦ ἐνεργειῶν ἕως οὗ καταντήσῃ τοιοῦτον, ὥστε τὸ διαμένον ὑγιὲς αὐτοῦ μέρος δὲν ἐξαρκεῖ εἰς τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος καὶ τὴν αὐξήσιν τοῦ ἐμβρύου· ὅθεν ἀποθνήσκει μὲν τοῦτο, ἐπισυμβαίνουν δὲ ἀναγκαίως ἐξάμβλωσις καὶ πρόωρος τοκετός.

Ἡ σπογγώδης σύστασις τοῦ πλακοῦντος ὑπάρχει ἀπαραιτήτως ἀναγκαία διὰ τὴν ἀκριβῆ συνάφειαν καὶ κοινωνίαν αὐτοῦ μετὰ τῆς μήτρας. Ἄν κατὰ τύχην τινα αὐτοῦ μέρη δὲν ὑποχωρῶσιν εἰς τὴν ἐνδεχομένην αἰφνίδιον διάτασιν τοῦ ὄργανου, ἂν δὲν ὑπάρχωσιν ἐλαστικὰ, διὰ νὰ παρακολουθήσωσι τὰς περιστασιακὰς κινήσεις τῆς μήτρας, ἐφ' ὅσον προχωρεῖ ἡ ἐγκυμοσύνη, κινδυνεύουσι ν' ἀποσπασθῶσιν. Ἐκτὸς τούτου τὰ σκληρὰ μέρη ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐμφωλεῖται, ἢ ἐπισφραγίζονται τὸ λίπος πιέζουσι τὴν μητρικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ πλακοῦντος καὶ ἐμφράττουσι τὰ ἀγγεῖα, ὥστε διακοπεῖται ἡ πύξις τῶν ἀγγείων κοινωνίας, ὀλίγοι σπασμοὶ τῆς μήτρας, ἀρκοῦσι πρὸς διάρρηξιν τῆς συ-

φύκις τοῦ πλακοῦντος· τούτου δὲ γενομένου καὶ ὄλος ὁ λοιπὸς ἀποσπώμενος ἐκδιέζεται ὑστερον εἰς τὰ ἔξω καὶ ἀπωθεῖται μετὰ τοῦ ἐμβρύου· ἐκ τούτου δὲ προσγίνεται ἡ ἔκτρωσις, ἢ ὁ πρόωμος τοκετός νεκροῦ, ἢ ζῶντος τοῦ ἐμβρύου, μετὰ αἰμορραγίας, ἢ καὶ ἄνευ αἰμορραγίας κατὰ τὴν ταχύτητα τῆς ἀποσπᾶσεως τοῦ πλακοῦντος.

Ὁ Barnes ἀναφέρει δύο παραδείγματα τοῦ θέματος τούτου· καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου ἐξημελώθη τὸ ἐμβρυον ἀποχωρισθέντος κατὰ μέρος τοῦ πλακοῦντος καὶ δι' αἰμορραγίας· ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου, ὁ πρόωμος τοκετός προῆλθεν ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ ἐμβρύου. Κατ' ἀφοτέρας δὲ τὰς περιστάσεις ὁ θάνατος αὐτὸς ἦτο ἀποτέλεσμα τῆς ἐμφράξεως τῶν πόρων δι' ὧν κυκλοφορεῖ τὸ αἷμα.

Περίεργος διαφορόντως φαίνεται ἡ ταχύτης τῆς λιπώσεως τοῦ πλακοῦντος, διότι ὁ Barnes διαγράφει πλακοῦντα μεταβάντα κατὰ τὸν ἑβδομον μῆνα ἀπὸ τῆς κατὰ μέρος εἰς τὴν ὁλόκληρον λιπώσιν. Τὸ λίπος ἀποτελεῖ ὄγκους ἔχοντας μῆκος λεπτοκαρῶν μὲχρι καὶ ὡσὺ περισερεῖς ἐσφηνωμένους εἰς τὴν μητρικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ πλακοῦντος, σπανίως δὲ ἐκτεινομένους μὲχρι τῆς ἐμβρυικῆς, ὥστε νὰ πληρώσωσιν ὄλον τὸν πλακοῦντα.

Κατὰ τὸν Barnes ἡ λιπώσις προέρχεται ὁτι μὲν ἐκ τῆς μεταβολῆς τοῦ ἰνώματος καὶ τοῦ λευκώματος, τὰ ὁποῖα ἐκχέονται διὰ τῆς φλογώσεως, ὅτε δὲ ταραχῆς τινος περὶ τὰς ἐνεργείας τοῦ πλακοῦντος, ἢ ἄλλου τινὸς ἀπωτέρου ὄργανου.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ.

Ὁ ἀπὸ Ἀργεντοβόρτου Σεδιλὼ ἐπεμφε πρὸς τὴν ἐν Παρισίοις ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν ἐκθεσιν περὶ σπερματικῆς ὑδροκλήτης. Δις εὗρηκεν ἐπὶ ἀνδρῶν ἔχόντων πᾶσαν τὴν γονιμοποιὸν αὐτῶν δύναμιν ὀγκώδη καὶ ἀπίοσχημον ὑδροκλήτην κατ' ὀλίγον ἀφανίζεταν, περιέχουσαν δὲ ὀρβὸν γαλακτώδη, ὅπου ἐνήχοντο ἀναρίθμητα σπερματικὰ ζῶντα.

Συμπέρανε δὲ τὴν διήγησίν του διὰ τῶν ἀκολουθῶν σκέψεων.

- 1) Ἡ σπερματικὴ ὑδροκλήτη ὑπάρχει ἀναμφισβήτητος, ὅθεν πρέπει νὰ καταταχθῇ καὶ αὕτη εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ὀγκωδῶν ἐξογκώσεων.
- 2) Ἡ τοιαύτη ὑδροκλήτη προέρχεται ἐκ τῆς διαβροχῆς τινος τῶν ἀποκριτικῶν σωλήνων τοῦ ὄρχους.
- 3) Θεραπεύεται δὲ δυσκόλως, διότι περὶ τὸ ἐξιδρωμένον ὑγρὸν μορφοῦται κύστις.
- 4) Ὅσάκις τὸ ὑγρὸν τῆς ὑδροκλήτης φαίνεται γαλακτώδες, πρέπει νὰ τὸ ἐρευνῶμεν μικροσκοπικῶς παρατηροῦντες ἀκριβῶς πάντας τοὺς ἰδιαιτέρους χαρακτῆρας διὰ νὰ εὕρωμεν νέα τινα παθολογικὰ συμπτώματα τούτου τοῦ εἴδους τῆς ὑδροκλήτης, τὴν ὁποίαν μόνον ἡ ἀποπειρατῆριος νύξις τὸ γενεὴν ἔχον δύναται νὰ θεβαιώσῃ.

5) Ἡ πρόγνωσις τῆς σπερματικῆς ὑδροκλήτης συμφέρει νὰ ἐκφέρηται εὐλαβῶς· διότι οὐχὶ μόνον ἐπιμένει, ἀλλὰ καὶ ὑποτροπιάζει πολλάκις τὸ νόσημα.

6) Ἡ πρώτη καὶ κυρία ἐνδειξις πρὸς θεραπείαν ὑπάρχει τὸ νὰ κινήσωμεν ἐντὸς τῆς κύστεως τὴν ἐμπύσιν διὰ τὴν σύμφυσιν τῶν πλευρῶν αὐτῆς.

Ὁ Verneis καὶ Becquerel ἐπεμφαν ὑπόμνημα περὶ ἀναλύσεως τοῦ αἵματος τῆς γυναικὸς ἐν καιρῷ νότου καὶ υγείας, ὡς ἐν παράδῳ δὲ καὶ τινῶν ἄλλων ζῶων, οἷον ἀγελάδος, δίου, αἰγός, φορβάδος, ἀμνάδος καὶ κυνός.

Αἱ γινόμεναι μὲχρι τοῦδε ἀναλύσεις διαφέρουσι πᾶσαι ὡς γινόμεναι κατὰ διάφορον τρόπον.

Οἱ δὲ εἰρημένοι μὴ παραβλέψαντες πολλὰς περιστάσεις παραλλαγῆς οἷον τὴν ἡλικίαν ἀπὸ 15 ἕως 45 ἐτῶν, τὴν χρονολογίαν τοῦ γάλακτος αὐτοῦ ἀπὸ 1 ἕως 15 ἡμερῶν καὶ ἀπὸ 1 μηνός εἰς 24, καθὼς καὶ τὴν ἐπιβροχὴν τῆς κράσεως, τὴν κατάστασιν τῶν μαστῶν, τὴν πρωτοτοκίαν, ἢ πολυγονίαν, τὴν περιοδικὴν καθαρσιν, τὴν αὐτάρχην ἢ μετρίαν τροφήν, τὴν ποσότητά τοῦ ὑγροῦ κτλ. εὗρηκαν οἱ ἐπὶ 1000 γραμμαρίων περιέχει

Ὑδατος	889,08
Στερεῶν μερῶν	110,92
Σάκχαρος	43,64
Τυρώματος	39,24
Βουτύρου	26,66
Ἀλάτων (διὰ καύσεως)	1,38
Βάρος	1032,67

Ἡ σημείωσις αὕτη περιλαμβάνει τὸν μέγιστον ὄρον ἐκάστης ὕλης. Ἡ ἡλικία τῆς θηλαζούσης δὲν μεταβάλλει ἐπαισθητῶς τὸ βάρος τοῦ ὕδατος καὶ τῶν στερεῶν μερῶν.

Μεταξὺ τῶν 15 καὶ 20 ἐτῶν πλεονάζουσι τὰ στερεὰ στοιχεῖα ὡς πρὸς τὰ 35 καὶ 40 ἔτη.

Ὁ πυρίατις, εἴτε ἡ ἀρτιτοκία ἀποδίδει πλειότερον βούτυρον· ἢ δὲ ἰσχυρὰ κατάστασις τοῦ σώματος μετριάξει τὸ βάρος τῶν στερεῶν.

Χημικῶς τὸ γάλα τῶν πρωτογόνων πλησιάζει τὸν συνήθη ὄρον τοῦ γάλακτος τῶν πολυγόνων.

Ἡ κυσοφορία περὶ τὸ τέλος μόνον αὐξάνει τὴν ποσότητα τῶν στερεῶν.

Ἡ ἐμμητος καθαρσις ὀλιγοστεύει τὴν πυκνότητα, τὸ βάρος τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ σάκχαρος· αὐξάνει δὲ τὸνναντίον πολὺ τὸ τῶν στερεῶν, ἰδιαζόντως δὲ τοῦ τυρώματος.

Τὸ γάλα τῶν μελαγχρίων γυναικῶν πλεονάζει ὡς πρὸς τὸ τῶν ξανθοτρίχων.

Ἡ μετρία τροφῆς εἰσάγει πολὺ ὕδωρ εἰς τὸ γάλα· θλάπτονται δὲ τότε μάλιστα ἐκ τῶν στερεῶν τὸ τυρώμα καὶ τὸ βούτυρον.

Ἡ περισσεύσις τούτων τῶν δύο στοιχείων συμπίπτει πάντοτε μετὰ τῆς νοσερᾶς καταστάσεως τῶν τροφίμων (θηλαζομένων).

Τὸ γάλα τῆς ἀγελάδος, αἰγός κτλ. ποικίλλεται κατὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν ἀμελείην ἐπὶ τῆς γυναικὸς ὁμοῦς τοιαύτη διαφορὰ δὲν συμβαίνει.

Τινὲς γυναῖκες ἔχουσιν ἰδιαιτέρως ὑπερβάλλονα τὸ τυρώμα καὶ τὸ βούτυρον, καθὼς αἱ ἀγελάδες.

Ἀκολουθῶς ἐθεώρησαν οἱ ἀναλυταὶ τὸ γάλα τῆς γυναικὸς καὶ ἐπὶ νόσων, διαιροῦντες αὐτὰς εἰς ὀξείας (19) καὶ χρονίους (27).

Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐλαττοῦται μὲν τὸ ὕδωρ, αὐξάνουσι δὲ τὰ στερεὰ μόρια, ἀλλ' ἡ ἀναλογία παύει μὲχρι τοῦδε· ἐπειδὴ εἰς μὲν τὰς πρώτας μετριάξει πολὺ τὸ σάκχαρ, περισσεύει δὲ ἡ ποσότης τῶν τριῶν ἄλλων στοιχείων τοῦ βουτύρου, τῶν ἀλάτων καὶ τοῦ τυρώματος, τὸ ὁποῖον καὶ μόνον ἀναπληροῖ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ σάκχαρος· εἰς δὲ τὰς δευτέρας αὐξάνουσι καὶ τὸ βούτυρον καὶ τὰ ἄλατα, τὸ δὲ σάκχαρ διαμένει ὅσον ἦτο, ἐλαττοῦται δὲ τὸ τυρώμα· ὥστε ἐπὶ ὀξείοπαθειῶν ἔνθεν μὲν ἐκλείπει ἐν τῶν ἀναπνευστικῶν μορίων, ἔνθεν δὲ πλεονάζει ἐν ἔτερον, τὸ θρεπτικόν· ἐπὶ δὲ τῶν χρονοπαθειῶν ἀφανίζεται μὲν τὸ θρεπτικόν στοιχεῖον, αὐξάνει δὲ τὸ ἐναπνευστικόν.

Ἐρευνηθὲν ἔπειτα τὸ γάλα κατὰ τὴν σύνθεσιν ἐπὶ ἐντερίτιδος, πλευρίτιδος, κωλίτιδος, ἠθικῆς ταραχῆς, κοπώσεως, μητροκολπίτιδος, τυφοειδοῦς πυρετοῦ, χοιραδικῆς ὀφθαλμίας, βρογχίτιδος, πνευμονικῆς φθίσεως, μαζικῶν ἀποστημάτων καὶ ἀφροδισιάδος εἶχεν οὕτως.

Ὑδατος	884,91	885,50
Στερεῶν μερῶν	115,09	114,50
Σάκχαρος	33,10	43,37
Τυρώμ. καὶ ἐκχυλ. ὕλης	50,40	37,06
Βουτύρου	29,86	32,57
Ἀλάτων δι' ἀποτεφρώσεως	1,73	1,50
Βάρος	1031,20	1031,47

Ἐπὶ φυματώσεως πνευμονικῆς ἄνευ διαρροίας καὶ μαρμαζμοῦ, ὀλίγη διαφορὰ ὑπάρχει· ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐναντίας περιστάσεις ἐλαττοῦται μὲγάλως τὸ ποσὸν τῶν στερεῶν μερῶν, ἐκλείπει δὲ παντελῶς τὸ βούτυρον.

Ἐπὶ τῶν ἀφροδισίων αὐξάνει πολὺ τὸ βάρος, ἐλαττοῦται δὲ τὸ βούτυρον, τὰ δὲ ἄλατα περισσεύουσιν ἐξαισιῶς.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ.

Ἀμφισβητοῦσι μὲχρι τοῦδε οἱ ἐνδοξότατοι τῶν σοφῶν, ἂν τὰ κλίματα διαμένωσι πάντοτε σταθερὰ, ἢ ἐκ μακρῶν τινῶν διαλειμμάτων ὀπωσδῆποτε μεταβάλλωνται. Μετεποιεθῆ ἄρα γε ἐπαισθητῶς (λέγει ὁ Χουμβολδ) ἡ μεσαία θερμοκρασία τῆς γῆς μετὰ τοσοῦτους αἰῶνας; Ὁ χειμῶν δὲν ἔγεινεν ἄρα γε ὀλιγότερον ὀρμύς, τὸ δὲ θέρος ὀλιγότερον καυματώδες; Μόνον τὸ θερμόμετρον ἐδύνατο νὰ λύσῃ τοιαῦτα ζη-

τήματα· ἀλλὰ τὸ ἐπιστημονικὸν τοῦτο ὄργανον μόλις πρὸ δύο καὶ ἡμίσεως αἰῶνων ἐπενοήθη (Κόσμος Τ. Α.)

Ἐν ᾧ ὁ διάσημος οὗτος ἀνὴρ, ὅστις κατέτριψεν ὅλον τὸν βίον εἰς τὴν ἐρευναν τῆς φύσεως, διαπορεῖ τοσοῦτον, τίς ἄλλος θέλει τολμήσει δριστικῶς νὰ ἀποφανθῆ;

Ἐπειδὴ αἱ ἀπολογικαὶ καὶ γεωλογικαὶ αἰτίαι ἐξ ὧν γεννῶνται αἱ διαφοραὶ τῶν κλιμάτων, διαμένουσι πάντοτε σταθεραὶ, ἦτο λογικὸν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι καὶ τὰ κλίματα αὐτὰ διατελοῦσιν ἀναλλοίωτα, καθὼς δοξάζουσι ὁ Schouw, ὁ Gasparin, ὁ Dureau de la Malle, ὁ Ch. Martius καὶ de Candole. Ἄλλ' ἢ πείρα ἐβεβαίωσεν οὐχ ἦτον ὅτι ἡ ἐκτασις τῆς γεωργίας καὶ ἡ πρόοδος τῶν τεχνῶν ἐν γένει, ἢ μᾶλλον ὁ πολιτισμὸς τῶν κοινωνιῶν ἐξήχησαν ἑκπαλαί μεγάλην ἐπιβροήν εἰς τὴν μετεωρολογικὴν κατάστασιν τῶν τόπων· ὅθεν ἄλλοι, ὡς ὁ Buffon, φρονοῦσιν ὅτι πραγματικῶς τὰ κλίματα μετατρέπονται, ἰδιαιτέρως μάλιστα ὁ καθηγητὴς Fuster συνέλεξεν εἰς εἰδικὸν σύγγραμμα πλήθος ἱστορικῶν μαρτυριῶν πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ θέματος τούτου· τὴν γνώμην δὲ αὐτοῦ παρεδέχθη ἐσχάτως καὶ ὁ Arago. Διότι ζητῶν ἂν βροντᾶ καὶ ἀστραπὴν ἐφ' ἡμῶν, ὡς τὸ πάλαι (Annuaire de bureau des longitudes 1838) λυπεῖται μὲν ὅτι ὁ Πλίνιος καὶ Σενέκας, ἀντὶ νὰ ἐπασχολῶνται εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῆς αἰτίας τῶν μετεωρικῶν τούτων φαινομένων, δὲν ἀναφέρουσι μᾶλλον πόσας ἡμέρας ἐβρόντα καὶ ἤστραπεν εἰς τὴν Ῥώμην καὶ τὴν Νεάπολιν· διότι συγκρίνοντες τὸ παρελθὸν πρὸς τὸ ἐνεστὼς ἡδὺνάμεθα ἴσως νὰ ἐξηγήσωμεν τὸ ζήτημα· ἐφαντάσθη δὲ ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν πεσόντων κεραυνῶν βοηθεῖ εἰς τὴν εὐρεσιν τοῦ συμπεράσματος.

Ἰδοὺ τῶνόντι τί ἱστορεῖ ὁ Ἡρόδοτος· «Ὁ Ἐρξῆς ὄδευεν παρὰ τὴν Ἴδαν κειμένην ἐξ ἀριστερῶν ἐφθασεν εἰς τὴν γῆν τῆς Τρωάδος. Ἐκ τῆς πρώτης δὲ νυκτὸς αὐτῆς, ὅτε ἐστρατοπέδευεν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους αὐτοῦ, αἱ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ ἐφόρευσαν πολλοῦς.»

Ὁ δὲ Πausanias διηγεῖται ὅτι στρατοπεδεύοντων τῶν Λακεδαιμονίων ἐμπροσθεν τοῦ Ἄργους πολλοὶ στρατιῶται ἐκεραυνώθησαν. Ἀλλὰ κατὰ τὸν Arago ἐφ' ἡμῶν δὲν βροντᾶ πλειότερον εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν παρὰ εἰς τὴν Εὐρώπην· εἰς δὲ τὴν Ἀτικὴν, καθὼς καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον, αἱ καταιγίδες συμβαίνουσι μέτρια, ὥστε κατὰ τοῦτο ὑπάρχει μεγάλη διαφορὰ ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Πausanias καὶ Ἡροδοτου μέχρι τοῦδε εἰς τε τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα.

Κατὰ τὸν Πλίνιον οἱ Ῥωμαῖοι ἐπαυσαν ἐπὶ τοῦ πολέμου νὰ οἰκοδομῶσι πύργους μεταξὺ Ταρβρακίνας καὶ ἄλλου τινος τόπου πλησίον· διότι κατεστρέφοντο ὑπ' ἀλλεπαλλήλων κεραυνῶν.

Οἱ Λατῖνοι ποιηταὶ διαγράφουσι πολλάκις τὰ κακὰ τῶν καταιγίδων, ἰδιαιτέρως δὲ ὁ Ὠράτιος διὰ τῶν ἀκολουθῶν στίχων.

Jam satis terris
Nivis atque dirae
Grandinis misit pater.
Et rubente dextra
Sacras jaculatus arces
Terruit urbem.

Ἐκ τῶν διαφόρων χωρῶν τῆς Εὐρώπης ἡ Ἰταλία ὑπόκειται μάλιστα εἰς κεραυνούς. Κατὰ τὸν Pouqueville εἰς τὴν Ῥώμην βροντᾶ 42 φορὰς κατ' ἔτος· ἐπεκράτησε δέποτε αὐτόθι καταιγὶς ἀκατάπαυστος δι' ὅλου τοῦ Νοεμβρίου μηνός, ἡ δὲ βραγδαία βροχὴ ὡς χεῖμαρρος καταφερομένη, ἢ βροντῆ, ἢ χάλαζα καὶ ἄβια ἀνεμοζάλη ἐξηκολούθησαν ἀλληλοδιαδέχως.

Πολλοὶ διαβόητοι ἄνδρες ἀπέθανον ὑπὸ κεραυνοῦ, οἷον ὁ Σαλμωνεύς, Καπανεύς, Ἐγκέλαδος, Τυφῶν, Ἀδείμαντος, Ἀσκληπιός, Λυκάων, Αἴκας Οὐλέως, Ῥωμύλος, ὁ Τούλλιος, Ἄπτιλλιος, ὁ αὐτοκράτωρ Κάρος κεραυνωθείς εἰς τὴν σκηνήν του τὸ 283 καθὼς καὶ ὁ αὐτοκράτωρ Ἀναστάσιος, ὅστις ἐννενηκοντούτης σχεδὸν εὐρέθη νεκρὸς τῇ 18 Ἰουλ. 518.

Κατὰ δὲ τὸ 753 ἀλωθείτης τῆς Γαλλικῆς πόλεως Clermont ὑπὸ τοῦ Pépin-le Bref διηγέρθη τοιαύτη θύελλα, ὥστε ὁ κεραυνὸς ἐβρόντα ἐπὶ εικοσιδύο ὥρας, ὅθεν ἀπέθανον ὑπὸ φόβου τρεῖς χιλιάδες ἀνθρώπων, εικοσιτέσσαρες δὲ χιλ. ζῶων.

Κατὰ τὸ 824 ὁ κεραυνὸς κατηνάλωσε πολλὰ κτίρια, ἐφόρευσε δὲ πολλοὺς ἀνθρώπους.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἀπριλίου 1360 κατεσκηνωμένου τοῦ βασιλέως Ἐδουάρδ εἰς τὰ πέριξ τοῦ Rueil ἔπεσε κεραυνὸς φονεύσας ἐπέκεινα τῶν 4,000 τοξοτῶν καὶ 6,000 ἵππων.

Ὁ Wilciam—Hérath διεκίνοσε διὰ τῆς φιλοσοφικῆς ἀποθήκης (Philosophical magazine) περιεργὸν τινα εἶδησιν προελθούσαν ἐκ τῆς ἐρεύνης τῶν ταινιῶν αἱ ὁποῖαι περιτυλίσσουσι τὰ Αἰγυπτιακὰ σκελετά. Αἱ ταινίαι αὗται ἦσαν ἐκ λίνου ὀμοῦ, εὐρέθησαν δὲ ἐπ' αὐτῶν χαρακτῆρες καθαροὶ γραμμῆνοι δι' ἀνεξητήλου βαφῆς. ἦτις ὑπῆρχε βεβαίως ὁ νιτρικὸς ἄργυρος διότι ὁ Hérath ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ ἁλατος τούτου δλόκληρον βῶλον, ἢ ψῆγμα ἀργύρου· ἄρα τὸ νιτρικὸν ὄξύ ἦτο γνωστὸν ἑκπαλαί εἰς τοὺς ἱερεῖς τῆς Αἰγύπτου. Συμπεραίνομεν δὲ ἐκ τούτου ὅτι καὶ αἱ χημικαὶ ἰδέαι εἶχον πλειοτέραν, παρ' ὅσην φανταζόμεθα, καὶ ἄλλων ἐπιστημῶν ἴσως γινώσκων.